

REJESTR DOTYCZY:

K O P E R T O T E K A nr 400

400

K.4588

Nr. rejestracyjny

CZAPSKI Józef Maria Franciszek

z d.

hr. Hutten - Czapski herbu Leliwa

s/c

ps. Marek Sienny

i

J.Cz.

Dane personalne

z d.

Malarz, pisarz

ur.

3.4.1896 r.

w

Praga

mjr.rez. I P.Uł.Krech.

kraj:

Virtuti Militari

zm.

12.1.1993

w

Maisons-Laffitte

kraj:

Francja

pochowany

Maisons-Laffitte

Źródła i bibliografiaPIŚMIENNIK LITERACKI
JÓZEF CZAPSKI

TOM XVIII 1993 r.

Dnia 12 stycznia 1993 r. zmarł w Paryżu Józef Czapski, urodzony w r. 1896 w Pradze Czeskiej, artysta malarz, członek grupy Kapistów, pisarz.

Po kampanii wrześniowej znalazł się w obozie jeńców w Starobielsku i należał do grupy kilkudziesięciu oficerów, którzy wyszli zeń z życiem. Autor **Wspomnień starobielskich**, **Dwugłosu wspomnień** wraz z siostrą, Marią, oraz **Na nieludzkiej ziemi**, wspomnień z pobytu w Sowieckiej Rosji, które zostały wydane w kilku językach.

Jak najbliżiej związany z paryską **Kulturą**, czynny do ostatnich dni długiego życia. Był członkiem naszego Związku.

T.P.

4.5.96

Czapski w Krakowie

Jerzy Bukowski

PRZYPADAJĄCĄ w pierwszym tygodniu kwietnia setną rocznicę urodzin Józefa Czapskiego uczczono w Krakowie aż dwiema wystawami: w Muzeum Narodowym otwarto ekspozycję pt. „Wnętrze”, przybliżającą biografię artysty i prezentującą zrekonstruowany wygląd jego mieszkania z podparyskiego Maisons-Laffitte, natomiast w galerii Międzynarodowego Centrum Kultury odbył się wernisaż obrazów i rysunków ze zbiorów prywatnych.

Na pierwszej wystawie można oglądać fotografie i dokumenty, przedstawiające życie Czapskiego od dzieciństwa w Przylukach poprzez dramatyczne przeżycia II wojny światowej aż po schyłkowy okres jego biografii. Najciekawszym fragmentem ekspozycji jest niewątpliwie zrekonstruowane przez Krystynę Zachwatowicz-Wajdową i Wojciecha Karpińskiego (autora scenariusza wystawy) wnętrze po-

koju artysty na poddaszu słynnego domu w Maisons-Laffitte, będącego miejscem pielgrzymek polskich intelektualistów. Dla wielu z nich tapczan Czapskiego był miejscem fascynujących rozmów, dyskusji, twórczych kłótni, a nawet czymś w rodzaju konfesjonału. Dla Czapskiego spełniał on zaś rolę miejsca zamieszkania, pracy, wypoczynku; pisał na nim, czytał, rysował, a będąc pod koniec życia prawie całkiem niewidomym człowiekiem, bezbłędnie wyciągał z półki ponad nim książkę, którą chciał komuś pokazać.

Większość pamiątek, stanowiących muzealne wyposażenie pokoju Czapskiego, stanowi dar jego siostrzenicy, Elżbiety Łubieńskiej. Najpóźniej za dwa lata urządzone z ogromną pieczołowitością i dbałością o każdy szczegół wnętrze

stanie się częścią stałej ekspozycji w krakowskim Muzeum Hutten-Czapskich przy ul. Piłsudskiego w Krakowie.

Z kolei w Międzynarodowym Centrum Kultury wystawiono kilkadziesiąt rysunków i obrazów Józefa Czapskiego, pochodzących ze zbiorów prywatnych. Najwięcej przyjechało z Bretanii, z rodzinnej kolekcji Popielów. Nie brak także depozytów Elżbiety Łubieńskiej, Krystyny i Andrzeja Wajdów, a także wielkich przyjaciół Czapskiego: Stanisława Rodzińskiego i Jacka Woźniakowskiego.

Obu wystawom towarzyszyły liczne imprezy artystyczne, spośród których trzeba wymienić przede wszystkim promocję najnowszej książki Wojciecha Karpińskiego (historyka i publicysty, mieszkającego w Paryżu), zatytułowanej „Portret Czapskiego”.

Na uwagę zasługuje także piękne wydawnictwo pt. „Wnętrze” z reprezentatywnym wyborem tekstów o artyście (m.in. Czesława Miłosza, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Jerzego Turowicza, Jacka Woźniakowskiego, Adama Zagajewskiego). Zredagowała je Zofia Gołubiew, ilustracje dobrała Krystyna Zachwatowicz-Wajda, a graficznie opracował Ryszard Otręba, który wykonał swą pracę bezinteresownie, aby w ten sposób oddać hołd Józefowi Czapskiemu.
